

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Közhasznúsági jelentése

a 2008. évről.

A Fővárosi Bíróság 1999 április hó 26-án kelt 13. Pk. 60451/1989/13. sz. végzésével a 396. sorszám alatt nyilvántartásba vett Eötvös Loránd Fizikai Társulatot közhasznú szervezetnek minősítette. Ennek megfelelően a Társulatnak beszámolási kötelezettsége teljesítése során a közhasznú szervezetekről szóló (módosított) 1997. évi CLVI. törvény, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint a számviteli beszámolóval kapcsolatban a számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek éves beszámoló készítésének és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól szóló 224/2000 (XII.19) Korm. sz. rendeletben foglaltak szerint kell eljárnia. A jelen közhasznúsági jelentés az említett jogszabályok előírásainak figyelembe vételével készült.

I. rész – Gazdálkodási és számviteli beszámoló

Mérleg és eredménykimutatás

A Társulat 2008. évi gazdálkodásáról számot adó mérleget a jelen közhasznúsági jelentés *1. sz. melléklete* tartalmazza. A *2. sz. mellékletként* csatolt eredmény-kimutatás szerint jelentkezett -13 eFt tárgyévi eredmény a mérlegben tökeváltozásként kerül átvezetésre.

Költségvetési támogatás és felhasználása

Az állami költségvetésből származó, közvetlen támogatást a Társulat 2008-ban nem kapott, a pályázati úton elnyert támogatásokat a *2. sz. mellékletben* foglalt eredmény-kimutatás tartalmazza. A 2007. évi személyi jövedelemadó 1 %-ának a Társulat céljaira történt felajánlásából a tárgyévben 1029 eFt bevétele származott. Ezt az összeget a Társulat teljes egészében a Fizikai Szemle nyomdai költségeinek részleges fedezeteként használta fel.

Kimutatás a vagyon felhasználásáról

E kimutatás elkészítéséhez tartalmi előírások nem állnak rendelkezésre, így a Társulat vagyonának felhasználását illetően csak a mérleg forrásoldalának elemzésére szorítkozhatunk. A Társulat vagyonát tőkéje testesíti meg, amely a tárgyév eredményének figyelembe vételével 13 eFt értékben csökkent. Így az 1989. évi állapotot tükröző induló tőkéhez (7,581 eFt) képest a tárgyév mérlegében mutatkozó, halmozott induló tökeváltozás (-2,328eFt) ezzel az értékkel kisebbedett, értéke tehát jelenleg -2.341 eFt. Így a Társulat saját tőkéjének jelenlegi, a mérleg szerint és a tárgyév eredményének figyelembevételével számított értéke 5,240 eFt, szemben a tárgyévet megelőző, 2007. évre vonatkozó, hasonlóképpen számított 5.253 eFt tőkeértékkel.

Cél szerinti juttatások

A Társulat valamennyi tagja – a fennálló tagsági viszony alapján – a tagok számára természetben nyújtott, cél szerinti juttatásként kapta meg a Társulat hivatalos folyóirata, a Fizikai Szemle 2007-ban megjelentetett évfolyamának számait.

Kiemelt támogatások

A Társulat 2008-ban cél szerinti, a Khtv. 26. §. c.) pontjának hatálya alá eső feladatainak megoldásához az alábbi támogatásokban részesült (a vonatkozó rendeletben megadott forrásokra szorítkozva, ezer Ft-ban):

• Központi költségvetési szervtől	0 eFt
• Elkülönített állami pénzalapoktól	0 eFt
• Helyi önkormányzatoktól	160 eFt
• Kisebbségi területi önkormányzatoktól	0 eFt
• Települési önkormányzatok társulásától	0 eFt
• Egészségbiztosítási önkormányzattól	0 eFt
• Egyéb közcélú felajánlásból	0 eFt

A fenti összesítés magában foglalja a megadott forráshelyek alsóbb szervei által nyújtott támogatásokat is.

Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások

A Társulat vezető tisztségviselői ezen a címen 2008-ban semmilyen külön juttatásban nem részesültek. A tisztségviselők a Társulat tagjaiként, a Társulat valamennyi tagjának a tagsági viszony alapján járó cél szerinti juttatásként kapták meg a Fizikai Szemle 2008. évi évfolyamának számait.

II. rész – Tartalmi beszámoló a közhasznú tevékenységről

A közhasznú szervezetként való elismerésről szóló, a jelentés bevezetésében idézett bírósági végzés indokolásában foglaltak szerint a Társulat cél szerinti tevékenysége keretében a Khtv. 26.§. c) pontjában felsoroltak közül az alábbi közhasznú tevékenységeket végzi:

- (3) tudományos tevékenység, kutatás
- (4) nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés;
- (5) kulturális tevékenység;
- (6) kulturális örökség megóvása;
- (9) környezetvédelem
- (19) az euroatlanti integráció elősegítése.

A tudományos tevékenység és kutatás területén a tudományos eredmények közzétételének, azok megvitatásának színteret adó tudományos konferenciák, iskolák, előadói ülések, valamint más tudományos rendezvények szervezését és lebonyolítását emeljük ki.

A hazai és nemzetközi részvétellel megtartott és a Társulat, illetve szakcsoportjai által rendezett tudományos, szakmai továbbképzési célú és egyéb rendezvények közül meg kívánjuk említeni az alábbiakat:

- a Statisztikus Fizikai Szakcsoport „Statisztikus fizikai nap” című rendezvénye, Budapest, 2008. március 19-én,
- a Sugárvédelmi Szakcsoport 33. Sugárvédelmi továbbképző tanfolyama, Hajdúszoboszló, 2008 május 6-8..
- a Diffrakciós és az Anyagtudományi Szakcsoport őszi iskolája, Gyöngyöstarján, 2008. október 1-3.
- a Részecskefizikai Szakcsoport elméleti fizikai iskolája, Budapest, 2008. augusztus 25-30,
- az Ortway Kollégium keretében rendezett Marx György Emlékülés 2008. május 24-én;
- Öveges József Verseny döntője , Győr, 2008. május 23-25.
- Eötvös Fizikaverseny (több helyszínen), 2008. október 17-én,
- Nemzetközi Csillagász Nyári Iskola, Keszthely, 2008. június 2-13
- CERN Kutatói utánpótlás és tehetségnevelés, Tanártovábbképzés, 2008. augusztus 16-24.
- JVC-12/EVC-10 Nemzetközi Vákuumfizikai Konferencia, Balatonalmádi, 2008. szeptember 21-26.
- IUVESTA Workshop, Siófok, 2008. szeptember 14-17.
- IUVESTA Végrehajtó Bizottsági ülés, Budapest, 2008. szeptember 26-28.

A Társulat elnöksége – a rendszeresen megtartott elnökségi ülésekhez csatlakozóan – nyilvános klubdélutánt szervezett.

A Társulat szakcsoportjainak egyéb tevékenységét érintve ki kell emelnünk a Részecskefizikai, a Termodinamikai, valamint a Vákuumfizikai Szakcsoport szemináriumszervező munkáját. E rendszeresen tartott szemináriumok, előadóülések a szakmai közélet értékes fórumai.

A Társulat szakcsoportjai és területi csoportjai a külön említettekén kívül – önállóan, vagy a fizika területén működő kutatóhelyekkel közösen, egyedi jelleggel vagy rendszeres időközönként – számos alkalommal rendeztek szakmai jellegű összejöveteleket, előadóüléseket, tudományos és ismeretterjesztő előadásokat, szervezték tagjaik részvételét külföldi szakmai konferenciákon

A nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés és a kulturális tevékenység területein végzett szerteágazó munka zöme a Társulat oktatási szakcsoportjai, valamint területi csoportjai szervezésében folyt. A fizikatanári közösség számára módszertani segítséget, a tapasztalatcsere és szakmai továbbképzés lehetőségét kínálták a két oktatási szakcsoport által 2008-ban is megrendezett, elismert továbbképzésként akkreditált fizikatanári ankétok, így

- a 51. Középiskolai Fizikatanári Ankét és Eszközkiállítás, Békéscsaba, 2008. március 26-30.
- a 32. Általános Iskolai Fizikatanári Ankét és Eszközkiállítás, Gyula, 2008. június 25-28.

A Társulat szervezésében fizikatanárok 45 fős csoportja vett részt augusztus 16-24 között a CERN-ben magyar nyelven megtartott szakmai továbbképzésen

A Társulatnak a képességfejlesztés szolgálatában álló versenyszervező tevékenysége az általános iskolai korosztálytól kezdve az egyetemi oktatásban résztvevőkig terjedően kínál felmérési lehetőséget a fizika iránt fokozott érdeklődést mutató diákok, hallgatók számára. A területi szervezetek többsége szervez helyi, megyei, adott esetben több megyére is kiterjedő vagy akár országos részvételű fizikaversenyeket. Ezek részletes felsorolása helyett csak meg kívánjuk említeni, hogy a 2008-ban szervezett és lebonyolított, adott esetben több száz főt is megmozgató versenyek száma változatlanul meghaladja a húszat. Ezek között számos olyan is szerepel, amelyek hosszabb idő óta évente rendszeresen kerülnek megrendezésre.

A Társulat 2008-ban is megrendezte hagyományos, országos jellegű fizikaversenyeit (Eötvös-verseny, Ortway-verseny, Mikola-verseny, Öveges-verseny, Szilárd Leó Fizikaverseny). A korábbi évekhez hasonlóan 2008-ban is a Társulat szervezte meg a résztvevők kiválasztását és a magyar csapat felkészítését az évenkénti fizikai diákolimpiára.

A Társulat Elnöksége és oktatási szakcsoportjai a beszámolási időszakban kiemelt feladatuknak tekintették a fizikának – és általában a természettudományoknak – a közoktatásban betöltött szerepével való foglalkozást. Véleményezték az OKNT-nak e tárgyban készített javaslatait, és maguk is megfelelően kiérlelt javaslatokkal fordultak az Oktatási Minisztériumhoz.

A területi csoportok ismeretterjesztő rendezvényei közül kiemelendőnek tartjuk

- a Baranya megyei csoport "Kis esti fizika" című, hagyományos előadássorozatát;
- a Fejér megyei csoport ismeretterjesztő előadásait;
- a Hajdú megyei csoport által 29. alkalommal megrendezett debreceni Fizikusnapokat;
- a Békés megyei csoport "Játsszunk fizikát!" című interaktív kiállítást;
- A Csongrád megyei csoport ismeretterjesztő rendezvényeit.

A továbbképzésben, szakmai ismeretterjesztésben és az információszolgáltatásban betöltött szerepe mellett a tehetséggondozás feladatait is szolgálja a Társulat folyóirat-kiadási tevékenysége. A Társulat 2008-ban kiadta a Társulat havonta megjelenő hivatalos folyóirata, a Fizikai Szemle 58. évfolyamának számait. A Társulat tagjainak tagsági jogon járó Fizikai Szemle megtartotta elismert szakmai színvonalát, változatlanul a magyarul beszélő fizikustársadalom egyik igen jelentős összefogó erejének tekinthető. A Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok kiadását 2007. január 1-jétől a MATFUND Alapítvány vette át, de a laptulajdonosok egyikeként a Társulat továbbra is közreműködik a lap megjelenítésében.

Az euroatlanti integráció elősegítése szolgálatában állt a Társulat nemzetközi tevékenysége, amellyel a hazai fizika nemzetközi integrálódásának folyamatát kívántuk erősíteni. Az Európai Fizikai Társulat (EPS) alapító tagegyesületeként a Társulat választott képviselői útján is tevékeny részt vett az EPS munkájában.

Kulturális örökség megóvása: Eötvös Loránd emléktábla és síremlék koszorúzása .

A kutatás területén elért eredmények elismerésére a Társulat 2008-ban is odaítélte tudományos díjait, amelyek közül a Schmid Rezső -díj (Gubicza Jenő), a Jánossy Lajos-díj (Kun Ferenc), Bródy Imre-díj (Rajta Ferenc), Novobátzky Károly-díj (Takács Gábor), Szalay Sándor-díj (Tőkési Károly) a Felsőoktatási díj (Dávid Gyula) került kiadásra. A Társulat Küldöttközgyűlése a 2008. évi Prométeusz-érmét Végh Lászlónak , az Eötvös Társulat érmét Gergely Györgynek , valamint a Társulat Plakettjét Molnár Lászlónak, Kármán Tamásnak és Nagy Zsigmondnének ítélte oda. Az általános és középiskolai tanároknak adományozható Mikola Sándor díjat 2008-ban Zátonyi Sándor középiskolai tanár és Szelecz László általános iskolai tanár kapta. Ericsson díjat kaptak 2008-ban: Piláth Károly, Nagy Anett, Sebestyén Zoltánné, Csákány Antalné, Jármzei Tamás, Orbán Edit.

Az Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért Rátz Tanár Úr Életműdíjat Kugler Sándorné és Vastagh György kapta.

a 2008. év mérlege (eFt)

<i>Megnevezés</i>	<i>Előző év</i>	<i>Tárgyév</i>
A. Befektetett eszközök	1605	1197
B. Forgóeszközök	3454	6326
Követelések	534	342
Pénzeszközök	2920	5984
C. Aktív időbeli elhatárolások	7516	11697
<i>Eszközök (aktívák) összesen</i>	12575	19220
D. Saját tőke	5253	5240
Induló tőke	7581	7581
Tőkeváltozás	-1910	-2328
tárgyévi eredmény	-418	-13
F. Kötelezettségek	7020	13367
G. Passzív időbeli elhatárolások	302	613
<i>Források (passzívák) összesen</i>	12575	19220

Eredménykimutatás a 2007. évről (eFt)

<i>Megnevezés</i>	<i>Előző év</i>	<i>Tárgyév</i>
A. Összes közhasznú tevékenység bevétele	50643	61957
Közh.célú műk.-re kapott támogatás	14884	13032
Központi költségvetéstől	0	0
Helyi önkormányzattól	140	160
Egyéb (ebből SzJA 1%: eFt)	14744 1319	12872 1029
Pályázati úton elnyert támogatás	4560	11386
Közh. tev.-ből származó bevétel	22291	28440
Tagdíjból származó bevétel	8498	8766
Egyéb bevétel	410	333
B. Vállalkozási tevékenység bevétele	0	0
C. Összes bevétel	50643	61957
D. Közhasznú tevékenység ráfordításai	51061	61970
Anyagjellegű ráfordítások	35568	47264
Személyi jellegű ráfordítások	14034	12943
Értékcsökkenési leírás	576	791
Egyéb ráfordítások	883	973
E. Vállalkozási tevékenység ráfordításai	0	0
F. Összes ráfordítás (D+E)	51061	61970
G. Adózás előtti eredmény (B-E)	0	0
I. Tárgyévi vállalkozási eredmény (G-H)	0	0
J. Tárgyévi közhasznú eredmény (A-D)	-418	-13